

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/139/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819206221
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8819206221.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu: O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, B. K. I. - E., zast.: B&B, advokátska kancelária s.r.o., Rázusova 1, Košice, proti žalovanej: Q. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, B. K. I.- E., o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Vranou nad Topľou, č.k. 8C/11/2019-16 z 05.11.2019 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje uznesenie.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaných strán sporu súd prvej inštancie, zo strany žalobcu odvolaním napadnutým uznesením, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bola žalovanej uložená povinnosť zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami bližšie špecifikovanými v návrhu zamietol, právne opierajúc svoje rozhodnutie o ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2, § 328 ods. 1, ods. 2, § 329 ods. 1-3 CSP.

2. Žalobca sa nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP domáhal na tom skutkovom základe, že spolu so svojou manželkou v minulosti nehnuteľnosti z tohto sporu darovali Q. W., rod. O. za súčasného zriadenia vecného bremena in persónam (ich právo doživotného a bezplatného užívania a bývania), pričom po smrti Q. W. sa výlučnou vlastníčkou označených nehnuteľností titulom dedenia stala žalovaná, kde oni následne dňa 17.07.2019 udelili plnú moc V. Y., ktorý má byť podľa tvrdenia žalobcu priateľom žalovanej, a ktorý na základe tejto plnej moci v mene žalobcu a jeho manželky uzatvoril vo forme notárskej zápisnice zmluvu o zrušení vecného bremena. Žalobca v návrhu spochybnil spôsobilosť jeho manželky na udelenie plnej moci v dôsledku duševnej poruchy. Súčasne žalobca vyjadril obavu, že na základe krokov podniknutých žalovanou, je dôvodná obava, že predmetné nehnuteľnosti budú v blízkej budúcnosti prevedené na tretiu osobu. Zamietavé rozhodnutie potom súd prvej inštancie postavil na závere, že žalobca neosvedčil existenciu zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, lebo ním uvádzané skutočnosti neboli podložené relevantnými dôkazmi, ak nepredložil dôkaz svedčiaci o nespôsobilosti manželky žalobcu na udelenie plnej moci a ani samotnú plnú moc.

3. Toto uznesenie včas podaným odvolaním napadol žalobca. V ňom poukázal na to, že po vydaní napadnutého uznesenia obstaral lekárske správy od všeobecného, ako i odborných lekárov - psychiatrov manželky žalobcu, ktoré osvedčujú duševnú poruchu a z toho je evidentné, že manželka žalobcu nebola spôsobilá na udelenie plnej moci, na základe ktorej za ňu priateľ žalovanej uzatvoril zmluvu o zriadení vecného bremena. Mal za to, že aj keď v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčil tieto skutočnosti, súd má z úradnej povinnosti, aj keď rozhoduje bez výsluchu účastníkov, výsluch účastníkov uskutočniť. Tvrdil, že skutkové okolnosti v danej veci dostatočne opodstatňujú zákonné

požiadavky pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. c/ CSP, lebo žalovaná ako vlastníčka nehnuteľností zrušením vecného bremena nemá žiadnu zákonnú povinnosť zdržať sa dispozície s nehnuteľnosťami, v dôsledku čoho by sa potom žalobca s manželkou mohli ocitnúť bez obydlija na „ulici“. Na základe uvedeného navrhol odvolaciemu súdu napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť a žalovanej uložiť povinnosť zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami z predmetu sporu ako aj zdržať sa všetkých právnych úkonov smerujúcich k ich prevodu do právoplatného skončenia konania o neplatnosť právneho úkonu.

4. Krajský súd postupujúci podľa § 329 ods. 1 CSP žalovanej zaslal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia spolu so zamietavým uznesením a s odvolaním žalobcu. Žalovaná do rozhodnutia odvolacieho súdu k uvedenému žiadne stanovisko nezaujala.

5. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech, keďže napadnuté uznesenie je vo výroku vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie podľa § 387 ods. 1 CSP.

6. Požiadavky, ktoré sú z hľadiska ústavných aspektov kladené na rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia možno sformulovať do týchto dvoch základných podmienok (i) musia mať predovšetkým zákonný podklad (čl. 2 ods. 2 ústavy), (ii) musia byť vydané príslušným orgánom a nemôžu byť prejavom svojvôle (čl. 1 a čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy). Tento právny názor, z ktorého vychádzal odvolací súd vyslovil už vo svojom rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 234/08 aj Ústavný súd SR.

7. Neodkladné opatrenie sa podieľa na realizácii ústavne zaručeného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 46 a následne Ústavy SR. Právo na súdnu ochranu by nebolo komplexné, ak by chýbala možnosť zákonom ustanoveným postupom sa domáhať svojho práva na nestrannom a nezávislom súde v prípadoch, v ktorých je toto právo ohrozené v časovej a vecnej súvislosti vylučujúcej jeho ochranu inak než neodkladným, urgentným zásahom súdu. V takýchto prípadoch súd rozhoduje na základe osvedčenia tvrdených skutočností. Osvedčenie tvrdených skutočností (osvedčenie nároku) znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Výsledok takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa zo zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako vysoko pravdepodobné. V tomto prípade platí, že je výlučne vecou navrhovateľa neodkladného opatrenia, aby svoje tvrdenia o osvedčení nároku, pre ktorý žiada dočasnú ochranu, podložil dostatočnými dôkazmi, z ktorých súd vyvodí záver o prípustnosti a opodstatnenosti takéhoto návrhu. Tu nie je na mieste aby sa vykonávalo rozsiahle dokazovanie, prípadne aby súd vyvinul procesné úsilie o doplnenie dokazovania. Taktiež nemožno prehliadnuť, že neodkladné opatrenie súd nariadi len v prípade potreby dočasne upraviť pomery strán alebo v prípade, ak by bola daná obava, že by exekúcia bola ohrozená.

8. Pri nariadení neodkladného opatrenia musia byť vzaté na zreteľ fakticita javu, proporcionalita následku a príčina jeho vzniku. Ďalej je potrebné zvažovať pozitívne a negatívne argumenty v kolízii stojacich záujmov za súčasnej minimalizácie zásahov do základných práv strán konania (napr. nález ÚS ČR sp. zn. IV. ÚS 89/02). Neodkladným opatrením nemôže dôjsť k nevyváženému zásahu do vzťahov strán alebo tretích osôb.

9. Súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol z dôvodu, že žalobca neosvedčil existenciu zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, lebo ním uvádzané skutočnosti neboli podložené relevantnými dôkazmi, ak nepredložil dôkaz svedčiaci o nespôsobilosti manželky žalobcu na udelenie plnej moci a ani samotnú plnú moc.

10. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by žalovanej uložil povinnosť zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami bližšie špecifikovanými v návrhu, zamietol.

11. Na úvod odvolací súd poznamenáva, že účel sledovaný v tomto spore prejednávanej návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, za predpokladu naplnenia zákonných podmienok, ktoré ale naplnené neboli (o tom bližšie nižšie), by bolo možné dosiahnuť neodkladným opatrením v zmysle ust. § 325 ods. 1 písm. c/ CSP (na ktoré poukázal žalobca vo svojom odvolaní), ktorým sa u konkrétnej osoby obmedzuje dispozičné oprávnenie vo vzťahu ku určitej veci, alebo určitým právam, a nie neodkladným opatrením podľa § 325 ods. 1 písm. d/ CSP (na ktoré odkazoval žalobca v návrhu), ktoré spočíva v uložení povinnosti niečo aktívne vykonať, zdržať sa rušivých zásahov, alebo naopak strpieť určité obmedzenia.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. V zmysel vyššie citovaného zákonného ustanovenia je súd prvej inštancie viazaný skutkovým a právnym stavom v čase vydania svojho rozhodnutia. Uvedené ustanovenie má zásadný význam i pre odvolacie konanie. Pri preskúmaní vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je aj pre odvolací súd relevantný stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. To však neznamená, že nemôže zopakovať dokazovanie alebo ho doplniť. Vylúčené je však to, aby svoje rozhodnutie založil na skutočnostiach, ktoré nastali až po vydaní napadnutého uznesenia. Na tieto skutočnosti odvolací súd neprihliada.

14. Prílohami odvolania žalobcu sú lekárske správy, z ktorých žalobca vyvodzuje záver, že jeho manželka v čase udelenia plnej moci, na základe ktorej došlo k uzatvoreniu zmluvy o zrušení vecného bremena, bola v dôsledku duševnej poruchy na takýto úkon nespôsobilou. Tu je potrebné poznamenať, že je vylúčené robiť záver o konaní v duševnej poruche iba na základe pravdepodobnosti, lebo záver o nespôsobilosti musí byť nepochybný a esenciálnym dôkazným prostriedkom v tomto smere je znalecký posudok z príslušného odboru. Uvedené však musí byť predmetom dokazovania vo veci samej.

15. Obsah listín predložených žalobcom v odvolaní síce osvedčujú skutočnosti, ktoré nastali pred vydaním rozhodnutia súdu prvej inštancie (o zdravotnom stave jeho manželky), na druhej strane však nie je zrejmé, či tieto skutočnosti neboli žalobcovi v čase rozhodovania známe. Avšak aj za pripustenia predpokladu, že mu známe neboli, nemožno ich považovať za také, ktoré by odôvodňovali potrebu nariadenia neodkladného opatrenia.

16. Totiž to, vychádzajúc zo zistených skutočností obsiahnutých v spise, zo zreteľom na všetky dostupné okolnosti prípadu a majúť pritom na pamäti zmysel neodkladných opatrení, v danom prípade odvolací súd dospel k záveru, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal dôvodnosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia v ním požadovanom znení, pretože nateraz opiera dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia iba o svoje tvrdenia a domnienky, ktoré nepodložil žiadnymi relevantnými dôkazmi, z ktorých by bolo zrejmé, že žalovaná už vykonala, resp. má v úmysle vykonať kroky smerujúce k scudzeniu nehnuteľnosti z tohto sporu, resp. žalobcu a jeho manželku z nehnuteľnosti deložovať (čo ušlo i pozornosti súdu prvej inštancie, ak ten, spolu so žalobcom upreli svoju pozornosť na otázku ne/spôsobilosti manželky žalobcu na spochybňovaný právny úkon - udelenie plnej moci). Nateraz sa potom žalobcove tvrdenia pohybujú iba v rovine hypoteticky - teoretickej, u ktorých nemožno s určitosťou predpokladať, že môžu reálne aj nastať. Je potrebné ich nateraz považovať len za subjektívny predpoklad žalobcu, ktorý sám o sebe, bez prístúpenia ďalších okolností opodstatňujúcich dôvodnosť dočasnej úpravy právnych vzťahov, ktoré v danom prípade zistené neboli, nemôže byť podkladom pre prijatie záveru o nariadení neodkladného opatrenia v danej veci.

17. Odvolací súd dodáva, že ak by došlo po vydaní uznesenia, ktorým bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie (napr. už uskutočnenie reálnych krokov smerujúcich ku scudzeniu nehnuteľností, resp. krokov smerujúcich ku deložovaniu žalobcu a jeho manželky...), môže sa oprávnený domáhať ochrany svojich práv novým návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 329 ods. 3 CSP).

18. To, že neboli naplnené očakávania žalobcu, teda súdy nerozhodli v súlade s jeho právnym názorom, ešte automaticky neznamená, aby došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu, pretože obsahom tohto práva je umožniť reálny prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť, čo v danom prípade bezpochyby naplnené bolo.

19. Preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne s použitím ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešná bola žalovaná, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná bola v odvolacom konaní pasívna, k odvolaniu nezaujala stanovisko a náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila, pričom podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

21. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).